

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**S. Avrelii Avgvstini Hippoensis Episcopi Et S. R. E.
Doctoris Vita**

Lancilottus, Corneille

Antverpiæ, 1616

Cap. V. Adolescentiæ Augustini vitia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42857

animo exceperisti. Tu patre orbatum, amicitiam consolatus es, & hortatione animasti, ope adiuuisti. Tu in nostro ipso municipio, fauore, familiaritate, communicatione domus tuæ, pœnè tecum clarum primatemq[ue] me fecisti, &c. Quâ ex re liquet, quantum emolumenntum Reipub. conferant, qui paupertinam iuuentutem facultatibus suis erigunt, vt ad bonarum artium cacumen euadat. Contingit enim interdum summa ingenia delitescere, quod huiuscemodi Mæcenates non inueniant. Id eleganti emblemate Alciatus Emblema
tc 122. expressit:

Dextratenet lapidem, manus altera sustinet alas:

*Vt me pluma leuat, sic graue mergit onus.
Ingenio poterâ superas volitare per arces,
Me nisi paupertas inuida deprimiceret.*

CAPVT V.

Adolescentie Augustini vitia.

AUGVSTINI iam tum ætate crescente, vitia sese latius explicabant: & vt in aruo fecudo zizania bonis herbis, ita menti bonæ proui mores innascebantur. Hinc illa, parentum è mensâ, clâcularia surreptio, deque cellâ penuariâ, domi cùm adhuc esset: hinc excussa sub noctem vicini hominis arbore poma, libidine magis faciendi perpe-

perperam, quam quod fructus isti peracerbi magnopere delectarent: hinc illa contumacia in æquales, ad decipiendum proclivitas, adque parendum doctoribus asperitas: hinc, ut ille ait,

*Horat in
Arte poëti-
câ.*

*Cereus in vitium flecti, monitoribus asper,
Vtilium tardus prouisor, prodigus æris,
Sublimis, cupidusque, & amata relinque-
re pernix.*

*Perniciofa
res sodales
perditii.*

*Lib.3.Cō-
fess. cap. 1.*

Inter haec auocatus à studio (ut fit, quando parentes rei familiaris cogit inopia) domi fuit annum unum commoratus: ubi materiem præbente otio, adhæc suasu perditorum sodalium (*inter quos pudet esse non impudentem*) in vicia, quæ consequuntur otium, est prolapsus: *Vbi, inquit, eram?* & quam longè exulabam à deliciis domus tuæ anno illo XVI. etatis carnis meæ, cùm accepit in me luxuria sceptrum? quæ licet parui pendatur iudicio humano, prorsus tamen est illicita per leges tuas. Fames mihi erat intus ab interiori cibo teipso Deus meus, & eâ fame non esuriebam, sed eram sine desiderio alimentorum incorruptibilum; non quia plenus eis eram, sed quo inanior, eò fastidiosior, & ideo non bene valebat anima mea, & ulcerosa proiciebat se foras miserabiliter, scalpi auida contactu sensibilem. Excesserunt itaque caput meum vepres libidinum, & nulla erat

erat eradicans manus patris vel magistri. Lib.2. Cō-
 Neque verò pia mater ideo filium negligē- fess. cap. 3.
 re, quem tantopere amabat ; at potius om-
 ni ope contendere , ne dispendium simul
 temporis pudicitiæque ficeret : iam eiusce
 laudes commemorare , iam vitiorum fo-
 mitem, qui est nil agere , grauiter reprehē-
 dere , iam , vt impudicorum vitaret adole-
 scētum ac muliercularum congressus,
 idemtidem suadere. Verūm ille matris pre-
 cibus ac monitis parum acquiescēbat: nam
 pestifera delectatio , quasi gustata lotos , ad
 meliorem frugēm redire animum haud si-
 nebat. Ecce cum quibus comitibus (queritur) Lib.3. Cō-
 iter agebam platearum Babylonie , & volu- fess. c. 3.
 tabar in cæno eius, tamquam in ciunamomis
 & unguentis pretiosis. Interim Deus Opt
 Max. quem ab omni æuo præviderat inter
 suos fore, iam tum non parum eum abitra-
 hebat à fœdissimis voluptatibus ; illasque
 amorum primitias, non tam mellis quam
 fellis esse fecundissimas ostendebat. Quā
 re clariùs tandem intellectā, sic exelamat :
Amor felle
& melle
secundissi-
mus.
 Deus meus , misericordia mea ; quanto felle Lib.2. Cō-
 mihi suavitatem illam, & quam bonus aspersi- fess. cap. 1.
 sti ; quia & amatus sum, & perueni occuli ad
 vinculū fruendi, & colligabar latus arumno-
 sis nexibus, ut cederer virginis ferreis ardenti-
 bus zeli, & suspicionū, & timorū atq; rixarū.

Exacto

Exacto itaque domi segniter anno integro, Carthaginem abiit: quā in vrbe, mirum quām celeriter bene dicendi scientiam est assecutus. Inter hæc eum domesti-

*Lib. 3. C. 5.
fess. suprà.* cus hostis acriūs oppugnabat; stimulus, in-

quam, carnis, quam secum, quo iret cum-
que locorum, ferebat, velut illa cerua Vir-

*Lib. 4. Aen.
Carthagine
spectaculis
tragicis af-
ficiuntur.* giliana telo saucia, hucque illucque cum
eo discurrens. In eadem vrbe captus est
spectaculis ac ludis theatricalibus, mirum
in modum homini, præsertim adolescenti,
perniciosis. Quæ namque fœditates ibi

desunt? quæ non ad peccandum incita-
menta? dum impotenter amantis Medeæ,
Phædræq; mortem sibi consciens, quæ
turpiter in Hippolytum exarserat, & simi-
lum amores, cùm plausu cernentes exci-
piunt? Horum ille aspectu pascebat ani-
mum, his ita permouebatur, ut nec à lacry-

*Lib. 3. C. 5.
fess. c. 2.* mis ipse sibi temperaret. Quam in rem in-

geniosè, Quid est, inquit, quod homo ibi
vult dolere, cùm spectat luctuosa atque tra-
gica, quæ tamen pati ipse nolle? Et tamen
pati vult ex eis dolorem spectator, & dolor
ipse est voluptas eius. & paulò pòst: Et hoc
de illâ venâ amicitiae est. Sed quò vadit? quò
fuit? ut quid decurrit in torrentem picis
bullientis aestus immanes tetricarum libidi-
num, in quos ipsa mutatur & vertitur per
nutum

*nutum proprium, de cælesti serenitate detor-
ta atque deiecta?*

CAPVT VI.

*Mortuo Patritio patre Augustini, Monica
studiorum filij satagit.*

INTER hæc familiæ columen Patritius,
I accepto tamen antè Baptismo, moritur.
Circumstabant id temporis piam matrem
curæ plures, tum propter mariti deceßum
è vitâ, tum ob filij, qui iactabatur adhuc in
adolescentiæ freto, maxima pericula. Qua-
propter in hoc elaborauit maximè, quæ-
que supererant in id facultatulas expende-
re statuit, ut ne cogeretur filius cœptorum
studiorum cursum interrumpere; rata id
quod res erat, si quām optime doctrinâ ex-
cultus esset, ad Christiana sacra trāfiturum
facilius: eò quòd profanæ literæ, si finem
spectent bonum, quadamtenus ad veram
fidem gradum præstruant; dum mores fe-
ros emolliunt, ac è naturâ ductis rationi-
bus, mentem illustrant; quò errores, qui-
bus occæscatur, non poslit non ratione qua-
dam animaduertere.

*Sacularis
literatura
commenda-
tio.*

CA-